

Súd: Krajský súd Košice
Spisová značka: 3Co/597/2013
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7812209437
Dátum vydania rozhodnutia: 20. 12. 2013
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ladislav Duditš
ECLI: ECLI:SK:KSKE:2013:7812209437.3

Uznesenie

Krajský súd v Košiciach v právnej veci žalobcu: Y. T..I..N., so sídlom v P., Y. Č.. XX, IČO: XX XXXXXX, zastúpeného Z. Y. T..I..N., advokátskou kanceláriou so sídlom v P., H.T. Č.. X, IČO: XX XXXXXX, proti žalovanej: T. I., O. R. T. T., T. T. L. P., Ž. V. Č.. XX, v konaní o náhradu majetkovej škody a nemajetkovej ujmy, o odvolaní žalobcu proti uzneseniu Okresného súdu Rožňava zo dňa 28.12.2012 č.k. 10C 159/2012-24 a proti uzneseniu Okresného súdu Rožňava zo dňa 14.10.2013 č.k. 10C 159/2012-142 takto

rozhodol:

Potvrďuje uznesenie zo dňa 28.12. 2012 č.k. 10C/159/2012-24.

Potvrďuje uznesenie zo dňa 14.10. 2013 č.k. 10C/159/2012-142.

odôvodnenie:

Okresný súd Rožňava (ďalej len „súd prvého stupňa“) uznesením zo dňa 9.10.2012 č.k. 10C 159/2012-7 spojil na spoločné konanie vecí vedené pod sp.zn. 10C 159/2012, 10C 186/2012, 10C/188/2012, 10C/193/2012, 10C/207/2012, 10C/209/2012, 10C/210/2012, 10C/211/2012, 10C/217/2012, 10C/218/2012, 10C/229/2012, 10C/230/2012, 10C/231/2012, 10C/233/2012, 10C/243/2012, 10C/261/2012, 10C/262/2012, 10C/267/2012, 10C/273/2012, 10C/284/2012, 10C/286/2012, 10C/288/2012, 10C/290/2012, 10C/297/2012, 10C/302/2012, 10C/303/2012, 10C/314/2012, 10C/316/2012, 10C/319/2012, 10C/330/2012, 10C/335/2012, 10C/336/2012, 10C/345/2012, 10C/348/2012, 10C/349/2012, 10C/353/2012, 10C/361/2012, 10C/362/2012, 10C/381/2012, 10C/384/2012, 10C/386/2012, 10C/398/2012, 10C/400/2012, 10C/407/2012, 10C/409/2012, 10C/411/2012, 10C/415/2012, 10C/416/2012, 10C/419/2012, 10C/428/2012, 10C/429/2012, 10C/434/2012, 10C/439/2012, 10C/451/2012, 10C/455/2012, 10C/459/2012, 10C/460/2012, 10C/462/2012, 10C/468/2012, 10C/470/2012, 10C/480/2012, 10C/483/2012, 10C/485/2012, 10C/490/2012, 10C/491/2012, 10C/494/2012, 10C/513/2012, 10C/515/2012, 10C/543/2012 s tým, že konanie bude vedené pod sp.zn. 10C 159/2012.

Spis bol predložený dňa 12.10.2012 Krajskému súdu v Košiciach na rozhodnutie o námietke zaujatosti vznesenej žalobcom, o ktorej Krajský súd v Košiciach rozhodol uznesením zo dňa 19.10.2012 č.k. 11NcC/42/2012-16 tak, že sudca Okresného súdu Rožňava JUDr. Marián Tengely nie je vylúčený z prejednávania a rozhodovania vecí spojených na spoločné konanie pod sp.zn. 10C 159/2012.

Súd prvého stupňa uznesením zo dňa 28.12.2012 č.k. 10C 159/2012-24 uložil žalobcovi povinnosť zaplatiť súdny poplatok vo výške 4.554,-eur za vznesenú námietku zaujatosti podľa položky č. 17a Sadzobníka súdnych poplatkov, ktorý tvorí prílohu zákona č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch a poplatku za výpis z registra trestov v platnom znení (ďalej len „zákon č. 71/1992“), 69 x 66,-eur, nakoľko v konaní vedenom pod sp.zn. 10C 159/2012 bolo do spoločného konania spojených 69 žalôb, pričom v každej z nich vzniesol žalobca námietku zaujatosti, teda spolu vo výške 4.554,-eur.

Súd prvého stupňa uznesením zo dňa 14.10.2013 č.k. 13C 159/2012-142 zamietol návrh žalobcu na prerušenie konania.

V odôvodnení tohto uznesenia uviedol, že žalobca sa žalobou domáhal náhrady majetkovej škody a nemajetkovej ujmy. Súd prvého stupňa nariadil pojednávanie na deň 11.10.2013, na ktoré sa účastníci konania nedostavili, pričom žalobca pred pojednávaním doručil súdu návrh na zrušenie pojednávania a návrh na prerušenie konania do rozhodnutia Ústavného súdu SR vo veci ústavnej sťažnosti žalobcu, ktorej predmetom je rozhodnutie o porušení práva žalobcu na súdnu ochranu, spravodlivý súdny proces a zákonného sudcu vzhľadom na rozhodnutie Krajského súdu v Košiciach zo dňa 19.10.2012, č.k. 11NcC 42/2012-16, ktorým krajský súd nevyhlásil sudcu JUDr. Mariána Tengelyho z pojednávania a rozhodovania veci.

Súd prvého stupňa po právnom posúdení návrhu žalobcu na prerušenie konania podľa § 109 ods. 1,2 O.s.p. uzavrel, že v konaní bol dodržaný postup v zmysle ustanovení § 14 až 16 O.s.p. a o podanej námietke zaujatosti žalobcu nadriadený súd rozhodol tak, že nevyhlásil JUDr. Mariána Tengelyho z pojednávania a rozhodovania veci. Preto nie je daný dôvod na prerušenie konania aj s ohľadom na tú skutočnosť, že sudca sa necíti byť vo veci zaujatý a o námietke zaujatosti už bolo rozhodnuté. Z týchto dôvodov návrh žalobcu na prerušenie konania zamietol.

Proti uzneseniu zo dňa 28.12.2012, č.k. 10C 159/2012-24 v zákonnej lehote podal odvolanie žalobca a odvolaciemu súdu navrhol, aby toto uznesenie zrušil.

V dôvodoch odvolania uviedol, že:

1/ Žalobca nepodal súdu námietku zaujatosti podľa ustanovenia § 15a ods. 1 O.s.p., spoplatňovanie fiktívneho návrhu je preto bezpredmetné.

2/ Žalobca v úvode svojej žaloby uviedol skutočnosti preukazujúce fakt, že inak vecne a miestne príslušný okresný súd nemôže vo veci konať, pretože jeho sudcovia sú z pojednávania vylúčení, keďže majú pomer k veci a k účastníkom konania a sú teda vo veci zaujatí (§ 14 O.s.p.). Okresný súd Rožňava má preto postupovať zákonným spôsobom a podľa ustanovenia § 12 ods. 1 O.s.p. v spojení s ustanovením § 12 ods. 3 O.s.p. požiadať príslušný krajský súd, aby prikázal vec na prejednanie inému súdu toho istého stupňa. Vo veci nejde o vhodnosť, ale nutnosť. Vec musí byť prikázaná inému súdu preto, aby konanie bolo spravodlivé a vo veci samej rozhodoval nestranný zákonný sudca.

3/ Žalobca z judikatúry Ústavného súdu SR vyvodzuje, že tvrdenie účastníka konania, podľa ktorého v jeho veci nekoná zákonný sudca, treba považovať za námietku zaujatosti, a to z objektívneho pohľadu (II. ÚS 331/09).

4/ Ak by aj súd mal za to, že vo veci je nutné uhradiť poplatok za vznesenie námietky zaujatosti, žalobcovi nie je možné uložiť povinnosť platiť súdne poplatky. Podľa ustanovenia § 4 ods. 1 písm. k/ zák. č. 71/1992 Zb. je súdne konanie vo veciach náhrady škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím orgánu verejnej moci alebo jeho nesprávnym úradným postupom od poplatkov oslobodené. Rovnako sa to týka poplatkov za podané návrhy vo veci samej, znalecké dokazovanie, či návrhy na vylúčenie sudcov. V zmysle citovaného ustanovenia žalobca v konaní súdne poplatky neplatí.

Aj proti uzneseniu zo dňa 14.10.2013, č.k. 10C 159/2012-142 podal v zákonnej lehote odvolanie žalobca z dôvodov podľa § 205 ods. 2 písm. a/ O.s.p. v spojení s § 221 ods. 1 písm. h/ O.s.p., a podľa § 205 ods. 2 písm. b/, c/ a f/ O.s.p. a odvolaciemu súdu navrhol, aby napadnuté uznesenie zrušil a vrátil vec súdu prvého stupňa na ďalšie konanie. V dôvodoch odvolania vytkol súdu prvého stupňa, že v napadnutom rozhodnutí nekonkretizoval, prečo neboli splnené podmienky pre prerušenie konania. Rozhodnutie je z toho dôvodu nepreskúmateľné. Žalobca uskutočnil podanie (obsiahnuté v texte žaloby), ktorým upovedomil súd o skutočnostiach nasvedčujúcich tomu, že sudcu, ktorému vec bola pridelená, je potrebné z konania vylúčiť. Okolnosť, že krajský súd nevzhladol v označených skutočnostiach dôvod na vylúčenie sudcu, nič nemení na tom, že v očiach žalobcu a objektívne v očiach verejnosti nemožno tohto sudcu považovať za nestranného. Rozhodovanie vo veci zákonným sudcom je základným predpokladom na naplnenie podmienok spravodlivého procesu. Uviedol, že podal ústavnú sťažnosť pre porušenie jeho práva na nestranný súd, ktorej výsledkom bude zrušenie rozhodnutia krajského súdu, nie je preto prípustné, aby konanie pokračovalo a naďalej sa vykonávali úkony a

rozhodoval vylúčený sudca. Konanie by malo byť prerušené až do právoplatného rozhodnutia ústavného súdu o otázke nestrannosti súdu, ako to žiadal.

Krajský súd v Košiciach ako súd odvolací (§ 10 ods. 1 O.s.p.) po zistení, že obe odvolania podal žalobca v zákonnej lehote (§ 204 ods. 1 O.s.p.), preskúmal napadnuté uznesenia podľa § 212 ods. 1, 3 O.s.p., ako aj konanie, ktoré im predchádzalo bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 214 ods. 2 O.s.p.) a dospel k záveru, že odvolania žalobcu proti uzneseniu zo dňa 28.12.2012, č.k. 10C 159/2012-24 a proti uzneseniu zo dňa 14.10.2013, č.k. 10C 159/2012-142, nie sú dôvodné.

K jednotlivým odvolacím námietkam žalobcu voči uzneseniu zo dňa 28.12.2012, č.k. 10C 159/2012-24 pod bodmi 1/ až 3/ odvolací súd dodáva:

Podľa § 2 ods. 1 písm. a/ zák. č. 71/1992 Zb. poplatníkom je navrhovateľ poplatkového úkonu, ak je podľa sadzobníka ustanovený poplatok z návrhu.

Podľa ustanovenia § 4 ods. 1 písm. k/ zák. č. 71/1992 Zb. v znení platnom do 30. septembra 2012, od poplatku je oslobodené súdne konanie vo veciach náhrady škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím orgánu verejnej moci alebo jeho nesprávnym úradným postupom.

Zákonom č. 286/2012 Z.z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 145/1995 Z.z. o správnych poplatkoch v znení neskorších predpisov, a ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré zákony, bolo s účinnosťou od 1. októbra 2012, vypustené ustanovenie § 4 ods. 1 písm. k/ zák. č. 71/1992 Zb.. Podľa prechodných ustanovení k úpravám účinným od 1. októbra 2012, uvedených v ustanovení § 18ca zákona, z úkonov navrhnutých alebo za konania začaté do 30. septembra 2012 sa vyberajú poplatky podľa predpisov účinných do 30. septembra 2012, i keď sa stanú splatnými po 30. septembra 2012.

Odvolací súd sa stotožňuje s názorom súdu prvého stupňa, že z hľadiska obsahového ide v podanej žalobe aj o námietku zaujatosti, vznesenú proti sudcom Okresného súdu Rožňava, preto je správny aj následný postup súdu prvého stupňa pri vyrubení súdneho poplatku za námietku zaujatosti.

Pokiaľ žalobca tvrdí, že v danom prípade súd konal napriek tomu, že nebola podaná námietka zaujatosti podľa § 15a ods. 1 O.s.p., odvolací súd poukazuje na názor Najvyššieho súdu SR vyslovený v uznesení z 11. marca 2013, č.k. 3Cdo/102/2013, že v prípade osobitného finančno-právneho (poplatkového) vzťahu medzi poplatníkom a štátom nie je úlohou súdu prerokovať určitú vec žalobcu a žalovaného, ale posúdiť, či nastala skutočnosť, s ktorou je zo zákona (ex lege) spojený vznik povinnosti poplatníka zaplatiť súdny poplatok. S týmto názorom sa odvolací súd stotožňuje, a preto za správne považuje aj posúdenie danej otázky súdom prvého stupňa, ktorý žalobcovi súdny poplatok za vznesenú námietku zaujatosti vyrubil.

K argumentu žalobcu, že v konaní rozhodoval vylúčený sudca, odvolací súd poukazuje na závery Najvyššieho súdu SR vyslovené vo viacerých rozhodnutiach, napríklad v uznesení z 31. mája 2010, sp.zn. 3Nc/14/2010, že dôvod na vylúčenie sudcu (§ 14 ods. 1 O.s.p.) nezakladá sama skutočnosť, že sudca má prejednať a rozhodnúť vec, v ktorej žalovaným je súd, na ktorom tento sudca vykonáva súdnictvo; nadväzujúc na tento názor Najvyšší súd Slovenskej republiky aj v uznesení z 11. marca 2013, č.k. 3Cdo/102/2013 konštatoval, že dôvodom na vylúčenie sudcu nie je bez ďalšieho ani to, že vykonáva súdnictvo na súde, ktorý údajne (podľa tvrdenia žalobcu) svojím nesprávnym úradným postupom v inej právnej veci založil zodpovednosť žalovanej za majetkovú a nemajetkovú ujmu v zmysle zákona č. 514/2003 Z.z.. S týmto názorom sa odvolací súd stotožňuje, preto odvolaciu námietku žalobcu považuje za nedôvodnú.

Pokiaľ ide o odvolaciu námietku žalobcu pod bodom 4) odvolania, odvolací súd poukazuje na názor Ústavného súdu Slovenskej republiky vyjadrený v uznesení z 30. marca 2011, sp.zn. II. ÚS 124/2011, podľa ktorého vecné oslobodenie občianskeho súdneho konania od súdneho poplatku podľa § 4 ods. 1 zákona č. 71/1992 Zb., sa nevzťahuje aj na súdny poplatok za vznesenie námietky zaujatosti podľa položky č. 17a Sadzobníka. Od povinnosti zaplatiť tento poplatok možno oslobodiť účastníka iba postupom podľa § 138 O.s.p.. Vecné oslobodenie účastníka občianskeho súdneho konania od súdneho poplatku podľa § 4 zákona č. 71/1992 Zb. sa vzťahuje iba na súdny poplatok za návrh (§ 4 ods. 1 zákona č. 71/1992 Zb.), za odvolanie, dovolanie, návrh na obnovu konania, výkon rozhodnutia a exekúciu (§ 4 ods. 3 zákona č. 71/1992), pričom týmto názorom sa odvolací súd cíti byť viazaný, a aj preto považuje

rozhodnutie súdu prvého stupňa, ktorý vyrubil žalobcovi súdny poplatok vo výške 4.554,- eur, t.j. 66 eur x 69 za správne a zákonné.

Súd prvého stupňa správne stanovil aj výšku súdneho poplatku z dôvodu, že v danom prípade je spojených na spoločné konanie 69 vecí, pričom žalobca vzniesol námietku zaujatosti v každej z nich.

Ide o samostatné žaloby, v ktorých žalobca platil osobitne v každej z nich aj súdny poplatok za návrh na začatie konania, a ak by neboli uvedené veci spojené na spoločné konanie, bolo by potrebné rozhodovať o každej námietke zaujatosti osobitne. Preto správne postupoval súd prvého stupňa, pokiaľ vyrubil súdny poplatok za všetky vznesené námietky zaujatosti v tomto spoločnom konaní vo výške 4.554 eur, t.j. 66,- eur x 69.

Vecne správne rozhodol súd prvého stupňa aj o návrhu žalobcu na prerušenie konania, pokiaľ tento návrh zamietol.

Žalobca navrhol prerušiť konanie podľa § 109 ods. 1 písm. b/, ods. 2 písm. c/ O.s.p. z dôvodu, že na Ústavný súd SR podal sťažnosť, týkajúcu sa porušenia jeho práva na zákonného sudcu a práva na nestranný súd z dôvodu, že v konaní vykonával úkony a rozhodoval vylúčený sudca. Uviedol, že rozhodnutie v predmetnej veci závisí od otázky, ktorú nie je možné vyriešiť v konaní, a ktorá musí byť rozhodnutá Ústavným súdom SR, preto sú v danom spore splnené podmienky pre prerušenie konania, a to až do doby vydania rozhodnutia Ústavného súdu SR o podanej sťažnosti.

Podľa § 109 ods. 1 písm. b/ veta prvá O.s.p. súd konanie preruší, ak rozhodnutie závisí od otázky, ktorú nie je v tomto konaní oprávnený riešiť.

Podľa § 109 ods. 2 písm. c/ O.s.p. pokiaľ súd neurobí iné vhodné opatrenia, môže konanie prerušiť, ak prebieha konanie, v ktorom sa rieši otázka, ktorá môže mať význam pre rozhodnutie súdu, alebo ak súd dal na takéto konanie podnet.

Odvolací súd sa stotožňuje so záverom súdu prvého stupňa, že v danom prípade nie sú splnené podmienky na prerušenie konania podľa § 109 ods. 1 písm. b/ O.s.p. a ani podľa § 109 ods. 2 písm. c/ O.s.p.. Rozhodnutie vo veci totiž nezávisí od vyriešenia otázky, ktorú všeobecný súd nie je v tomto konaní oprávnený riešiť.

K odvolacím námietkam žalobcu odvolací súd dodáva nasledovné:

V zmysle ust. § 135 O.s.p. je súd v občianskom súdnom konaní viazaný rozhodnutím ústavného súdu, ktoré sa týka základných ľudských práv a slobôd.

V prejednávanej veci neboli splnené podmienky na prerušenie konania podľa § 109 ods. 1 písm. b/ O.s.p. z dôvodu podanej ústavnej sťažnosti žalobcom na ústavnom súde, pretože výsledok konania na ústavnom súde nemôže ovplyvniť toto konanie. Z rovnakých dôvodov neboli dané ani dôvody na prerušenie konania podľa § 109 ods. 2 písm. c/ O.s.p..

Odvolaciemu súdu z jeho činnosti je známe, že Ústavný súd SR vo viacerých svojich uzneseniach obdobné sťažnosti v skutkovo rovnakých veciach odmietol pre nedostatok právomoci Ústavného súdu SR na ich prerokovanie. Na zdôvodnenie rozhodnutia uviedol, že sťažovateľ (v našom prípade žalobca) sa v ďalšom konaní o merite veci pred všeobecnými súdmi môže domáhať ochrany svojich práv podaním odvolania proti rozhodnutiam prvostupňového súdu, prípadne aj dovolania proti rozhodnutiam odvolacieho súdu, preto nie je daná právomoc ústavného súdu o týchto sťažnostiach rozhodnúť (uznesenie Ústavného súdu SR IV. ÚS 521/2013-10 zo dňa 22. augusta 2013, uznesenie Ústavného súdu SR IV. ÚS 518/2013 - 10 zo dňa 22. augusta 2013 a iné).

Z vyššie uvedeného vyplýva, že rozhodnutie ústavného súdu o sťažnosti žalobcu nemá podstatný vplyv a význam pre meritórne rozhodnutie vo veci a nemôže podstatne zmeniť rozhodnutie súdu vo veci samej, pretože žalobca a aj ostatní účastníci konania majú možnosť uplatňovať svoje procesné práva v riadnom konaní podľa Obč. súdneho poriadku. V prejednávanej veci preto nie sú dané dôvody na prerušenie

konania. Opačný postup súdu by za danej situácie bol v rozpore s účelnosťou a hospodárnosťou konania.

Zo všetkých vyššie uvedených dôvodov odvolací súd uznesenie súdu prvého stupňa zo dňa 28.12.2012, č.k. 10C/159/2012-24 a uznesenie zo dňa 14.10.2013, č.k. 10C/159/2012-142 potvrdil podľa § 219 ods. 1 O.s.p. ako vecne správne.

Toto rozhodnutie prijal senát Krajského súdu v Košiciach pomerom hlasov 3:0 (§ 3 ods. 9 zák.č.575/2004 Z.z. v znení účinnom od 1.5.2011).

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.